

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1625**

Cap. VI. Progressio sit in puncto præcedenti, ac indicatur duplex famæ,
quæ est in mundo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

C A P V T VI.

*PROGRESSIO FIT IN PVNCTO PRAECEDENTI,
ac indicatur duplex famēs, quae est in mundo.*

NECDVM finis est miseriārum huius mundi, eō quod sint innumerā. Misera enim hēc Babylon, et si poculum aureum habeat in manu sua plenum vino, de quo haec tenus diximus: nunquam tamen potest ipsam sequentium sitim extinguerē: nam quod magis aurum esuriunt & sitiunt, eō magis horrent, quae illis maximē conuenirent.

A D cuius ampliore declarationem aduertendum est, duplēm horrendam famēm sitimque rabidam affligere corda hominū huius mundi. Altera est famē bonorum temporalium: nam et si habeant plurima, nunquam tamen illis saturantur: quare semper esuriunt & sitiunt, nullo suis desideriis termino constituto. Altera est famē & sitis multō perniciōsior: quia scilicet defūnt illis spiritualia bona, in quibus consistit vera saturitas. Quam famē Amos Propheta appellat, a non famem panis, sed audiendi Verbum Domini. Quemadmodum enim dicimus, esse famē in ciuitate, quandō deest corporis alimentum: ita meritō veri spiritus alimenti defectum, famē appellabimus. An non ergō horrenda famē in huius mundi regione esse censebitur, cū anima carēt nutrimenti, quae virtutes sunt ac veritates cœlestes; & opera sancta, quae ab eisdē proueniunt? Et cū omnes homines (vt ait S. August.) etiam si Iudæi, Hæretici, aut Pagani sint, desiderent esse beati, esuriantq; suā salutem: necesse est, quamdiu in malo hoc mundo versantur, in suis sectis maledictis fame perire: eō quod in illis verum alimentum, quo satientur, non inueniant.

D VPLEX hēc famēs fuit significata in illa, quam refert Sacer Textus nostræ RYTH, imprimis eius verbis: b *In diebus, inquit, unius Iudicis facta est famē in terra:* cuius causam coniiciunt Doctores in continuatum per multos annos defectum aquæ, è cœlo descendenteris; & in solis æstū, quo illa terra fuit exsiccata in pœna peccatorum eius. *Quis hic est Iudex, & quæ terra, quos Spiritus S. huius libri auctor, noluit propriis nominibus exprimere?* num illa ignorauit? quod si nouit, cur voluit, Iudicis nomen esse occultum: nec dignatus est nomen propriū terræ exprimere: sed hoc totum eō ipse direxit, vt quasi penicillo nobis miserrimum hnius mudi, & hostis sui statū depingeret. Suos enim amicos ex proprio nomine nouit Deus scientia, quam dicunt, approbationis: quia & vitam & operam ipsorum approbat: At peccatores hostes suos nec de nomine nouit, nec dignatur ore suo illorū nomina proferre: qnia depravatos ipsorū mores

repro-

Duplex
mundi
Fames.a. Amos. 8.
ii.Lib. 13. de
Trinit. c. 3.

b Ruth. 1.1.

reprobatur: & iuxta prætentem iustitiam eos destinavit ad infernum. Hanc enim ob causam (ut bene perpendit S. Gregorius) Christus D. N. in parabola diuitis epulonis & mendici Lazari expressit mendici nomen, eò quod esset iustus ad significandum se illum nosse, eiusque nomen in libro vitæ scriptum habere: reticuit tamē diuitis nōmē, eò quod peccator esset ac reprobatur: vt sic ostenderet, nomen eius de libro viuentium esse deletū, nec dignum, cuius inter homines memoria esset, aut aliqua eius in libris sacrīs mētio fieret. Quid ergo aptius mundo huic tribuitur, quā quod sit terra populi à Deo iuxta præsentē iustitiam reprobati: c *quorum nomina*, vt ait David, *cum iustis non scribuntur*. Et cuius principes gubernatoresque adeò sunt impii, vt de dignetur Deus, proprijs eos nominibus compellare. Quid autē hinc prouenit, nisi horrēda mortalisque fames in hac misera terra? In penā enim peccatorū suorum deest illis veritatum, virtutumque, cælestiū irrigatio, quæ animæ sunt nutrimentum; & præterea æstus cupiditatū eorū quotidiē magis famelicos reddit bonorū temporalium. quorū fames adeò est, vt dicitur, canina, vt etiā plurimū comedant, nunquā saturantur. Hæc est infelix illa regio, quod peruenit filius prodigus, cùm è domo paterna discessit, de qua regione dicit Euangelista: *d facta est fames valida in regione illa*: adeoque eius miseria creuit, vt neque inueniret cibum homini conuenientē, nec permitteatur *ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant, implere*. Nō nego, multos esse huius mundi homines, e *quorum venter* (vt ait David) *de absconditis DEI adimpletus est*, de bonis scilicet temporalibus, quæ Deus abscondit sub terra, eò quod vilia sint in oculis eius: & *saturati sunt filii*, nō legitimis sed spurijs: nam *dimiserunt reliquias suas parvulis suis, testibus carnalitatis ipsorum*. Quamobré (vt S. Augustinus legit) *saturati sunt porcina*: quia sese bestialibus voluptatibus tradunt, vt inordinatas suas expleant appetitiones: idque adeo vehementer, vt non solum cibis porcorum, sed carnibus etiam eorum vescantur. Vorantes enim bona terræ, bestiarum mores in animæ viscera trahunt. Quæ etiā in specie felicitas appareat, est tamen summa infelicitas: si quidem præmisit eodem loco David: *à paucis de terra, hoc est, à numero iustorum, Deus dividit eos*: & quāuis saturitatis specie præferat, est tamen fames molestissima. tales enim esse tūm non possunt animalium famem saturare; tūm adferunt nauseā verarum escarum, quibus ipsæ vel cuncturanimæ: quæ quod spirituales sint & æternæ, capacitatisque cuiusdam quasi infinitæ, non possunt bonis corporeis, peritris, ac limitatis satiari: quia illis deest requisita proportio, vt sint animalium nutrimentum: quemadmodum qui fame corporis premitur, satiari non potest auro, nec argento, nec rebus alijs, quæ non sint accommodatus cibus humanus. quem si fastidiat, ideoque non comedat, exsiccabitur tandem, & præ fame morietur.

*Homil. 40.
in Euangel.*

*Nomen pec
catoris in
oblitione
est.*

c Ps. 68.29

d Luc. 15.14.

e Ps. 16.14.

ib. & Epist.

*54.
Falsa sati
ritas.*

§. 1. De quinque famelicorum peccatorum generibus.

In d. celam.
in id Ecce
nos reliqui-
mus omnia
circa me-
num.

"
Similitudo
bulchra.

"
" " " " "

2 Pala. 31.3

b Matt. 5.6

" " " " "

^{1.}
Müdes ist
fameli-
cūl. & nau-
seabundo-
rum con-
gregatio-

Avaritia
Luxuria,
Ira.

QUAE superius sunt dicta, mirificè explicauit S. Bernardus, iucundis similiudine. Vidi, inquit, ego aliquando quinque viros, quidni phreneticos arbitrē? Primus liquidem buccis tumentibus marinam masticabat arenam. Secundus sulphureo astans lacui exhalantem terrimum fœtidissimumque gestiebat haurire vaporem. Porro tertius fornaci incubans vehementer accensæ, micantes scintillas hiantibus excipere fauibus latabatur. Quartus supra pinnaculum templi residens, leuioris auræ spiritum aperto attrahebat ore: & si quo minus influere videretur, flabello sibi ventum ipse ciebat, ac si totum speraret aërem deglutire. Quintus seorsim positus ridebat cæteros, ipse quoque ridendus, & maximè. Proprias enim carnes incredibili quodam studio fugere laborabat: nunc manus, nunc brachium, nunc alias partes applicans ori. Miseratus homines, causamque miseriae sciscitatus à singulis, vnam omnibus esse reperio, validissimam vitique famem. Tunc verò macilentissimas eorum facies contemplatus, recordabar Prophetæ gementis miserabiliter, & dicentis: a aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum. Quid hæc vobis, inquit, profunt? non sunt naturales cibi: magis famem hæc prouocant, quam extinguant. Panis namque animæ iustitia est, & soli b. beati qui esurium illam: quoniam ipsi saturabuntur. Nimurum ad imaginem D e i facta anima rationalis, cæteris omnibus occupari potest, repleri omnino non potest: capacem DEI, quicquid D e o minus est, non implebit. Hæc S. Bernardus.

Ex quibus licet colligere, mundum, qui hostis est C H R I S T I , esse esurientium hominum congregationem, insatiabili fame temporalia & peritura bona appetentium; & simul verorum bonorum spiritualium & aeternorum naufea laborantium. Nihil enim quod comedunt, potest illos satiare; nec gustat, quod satiare illos possit: ac proinde omnes fame pereunt: propter nauseam enim horrent spiritus cibos, qui animæ vitam conservarent; propter famem verò appetunt, vorantque cibos carnis qui nunquam illos satiant, & mortem potius inferunt: quia non sunt propri illorum cibarum. In hac ergo huius mundi congregacione sunt quinque illa hominum genera, quæ S. Bernardus insinuavit. Quos enim putas, marinam areham masticare, nisi auaros: qui terrenis bonis, & amaris, implicatisque terra negotiationibus aluntur? quos, sulphureum haurire vaporem, nisi libidinosos, qui carnis delectationibus recreantur? quosnam, scintillas ex accensa fornace excipere, nisi eos, qui igne suæ colera æstuant, & circa effreni querunt vindictas? quosnam in alto collocatos, auram attrahere, nisi superbos & ambitionis, qui aura vanitatis aluntur, studentque erigere se superalios, ut ab omnibus

mnibus inaniter laudentur: & quos denique, proprias carnes fugere, nisi inuidos, qui propria viscera, præ tristitia de alieno bono, consumunt? Quæ igitur phrenesis magis stulta, grauior que esse potest, quæ famelicos homines tale cibi genus querere, aridum, tanquam arenam; sicutidem tanquam sulphur, ardenter, tanquam scintillas ignis, inanem, tanquam auram; & tantæ crudelitatis, vt proprias deuorent carnes? o stulti filii terreni Adami, qui non animaduertitis deceptionem & calamitatem vestram! o munde fraudulentे, qui promittens saturitatem, fame enecas, cruciando proprijs vitijs ipsofmet, qui tibi adhærescunt.

Superbia.
Inuidia.

NEQVE. n. aliud sunt vitia, quæ fames quedā canina, sitisque rabida deliciatum, honorum, ac divitiarum, simul cum nausea bonorum cœlestium. Quid enim est auaritia, nisi insatiabilis fames c pecunia: qua(vt ait Ecclesiastes) auarus non implebitur? Quid verò gula & luxuria, nisi d due filie sanguisuga, quæ (vt ait Sapiens) semper dicunt: affer, affer: idque sibi tanquam hydrofis, quæ quod plures delicias ebibit, eò magis augetur: & quid aliud est superbia & ambitio, nisi effrenis excellentiae & inanis honoris appetitio? quæ (vt ait Dauid) e ascendit semper. nunquam enim contenta est ijs, quos habet; sed maiores alios semper querit? Denique vitia sunt sicut illa quantuor, quæ Salomon dicit insatutabilia: si *infernus*, scilicet *ignis*, *vulna*, *terra*, quæ non satiatur aqua: *ignis* vero nunquam dicit: sufficit. Malitiosi enim & veri-
tuti nunquam satiantur texendis fraudibus; nec carnales querendis nouis voluptatibus; nec cupidi nouis acquirendi lucri rationibus inueniendis; nec iracundi & vltiores suis inimicis persequendis. Nam ignis ira & colerae eoru nunquam dicit sufficit: & quemadmodum *infernus* non satiatur deuorandis animabus: sic depravatorū hominū fames non satiatur nouis semper culpis deuorandis. Quod si mundus non cessat peccata peccatis addere: quid mirū, si diuina Iustitia supplicia supplicijs addere non desistat? Hæc autem est vltima mundi miseria, aiustitia diuina ijs addita, quas ipse ex proprijs habet: vt sic voluptatum eius dulcedo in cruciatuum amaritudinem conuertatur. Cùm enim ipsi mundani minimè cogitant, solet ira Dei fulmen supplicij pœnæque débitæ in eos mittre. Quis enim, nisi impius hic mundus ob sua Icelera, causa est pestis, morborum, famis, diluuiorum, terra motuum, aliamque innumerabilem calamitatum, quæ in hac misera vita nos premūt, & affligunt? Neque enim si mundus non esset, qualē esse diximus, tot pœnae & calamitates pluerent super illum: propterea enim Sapiens dixit: g *Deū non fecisse mortem, sed impios manus* *& verbis suis illam accersisse*, prouocantes inquis suis operibus Iustitiam diuinam, vt horrendis cruciatibus, varijsque mortis generibus illos castiget.

2.
Vitia sunt
fames cani-
na.

: Eccl. 5: 9
1 Pro. 30: 15

e Ps. 73: 23.

Pro. 30: 15

Improui dos
pena muol-
uit.

g Sapi. 1: 13.
16.

Q V A M V I S autem calamitates, quas quotidie videmus & experimur,

G 2.

magnæ

3.

52 magna sint: quæ tamē vniuerlo mundo in eius fine, & singulis eius ciuibus in eorum morte eueniūt, multò erunt terribiliores. in omnibus enim certò implebitur quod S. Ioānes de hac Babylone dixit, quod h̄ veniet in memoriam ante Deum, vt eius sc̄ recordetur, detq̄ illi calicem vini indignationis ire eius: & alibi: i quoniam peruenient peccata eius usque ad cœlū, & recordatus est Dominus iniquitatum eius, dixit: redaite illi sicut ipsa reddidit vobis: & duplicate duplia secundū opera eius: in poculo, quo miscuit, miscete illi duplū: ita vt pœnæ & cruciatus, qui illi inferentur, multò sint acerbiores futuri, quam quos ipsa intulit iustis. Et quantum glorificauit se, & in delitis fuit, tantum date illi tormentum, & iudicium. O infelicissima ciuitas, cuius robur & potestas in tantam deueniet miseriam! o infelicissimi ciues, quorum finis erit in horrendis adeo cruciatis & tormentis! o misera Babylon, quomodo tam secura insides bestiæ adeo crudeli, cuius ille scopus & mens est, vt te ad infernalem deducat specum: vbi cum illa simul, & per illam aeternū crucieris? Cur in manu tua portas aureum calicem immunditijs plenum; propter quē propinabitur tibi calix iræ D̄I, illumq; hauries usque ad feces? Quomodo audes persequi Sanctos, cùm sit venturum tempus, in quo eorundem causa & nomine duplia sis tormenta subitura? Quomodo insatiabili tuarum delectationum famidas locum, cùm sit certum: nunquam infernum cessaturum eum cruciare, qui nunquam voluit à peccando desistere? cessa, cessa à tuis culpis, nisi incidere velis in adeo horrendas pœnas.

§.2. *Vocatio diuina invitat, monetq; nos ut ab his miserijs fugiamus.*
EX DICTIS facile intelliges, quam sit excellens & immensum diuinæ vocationis beneficium: qua' hoc agit, vt à tot malis te eripiens, de hoc mundo & hac peccatorum cōgregatione educat, nè cum illis pereas: eò enim fine illa tibi manifestat. Hæc vocatio est, qua' te excitat, vt a misera hac Ægypto, & Pharaonis tyrannide te subtrahas; ne illius plagiis subiicias. Hæc te, tanquam alterum Loth, ex spirituali hac Sodoma educit: ne te cupiditatim flammæ exurant, pereasque in aeternis incendijs. Hæc est, quæ monet, vt ex maledicta hac Babylone exeras; manumque porrigit, & auxilium ad exeendum, ne extrema eius miseria te comprehendat. a Audiri (ait Sanctus Ioannes) vocem de cœlo dicentem: Exite de alia Babylone magna, populus meus: vt ne paricipes sitis dilectorum eius, & de plagiis eius non accidatis. O diuinæ misericordie altitudinem, à qua benevolum adeo verbum prodit, quod nos eripiat ab ingenti adeo calamitate? quænam hæc est vox de cœlo descendens, nisi vox diuinæ vocationis & inspirationis? & ad quem illa dirigitur, nisi ad populum D̄I: nec solū ad populum Sanctorum, populum scilicet dilectum Domini; sed ad populum etiam fidelium, qui fide eum agnoscunt, quamvis desit illis Charitas. Dirigitur etiam ad populum Electorum, qui super faciem terræ sunt dispersi; & ad omnes ho-

h Apo. 16.

19

i Apoc. 18.5
Mortis an-
guis.

Apo. 18.4

mines, cupientes esse de populo Dei viui, eiusque amicitia & gratia participes fieri. Hos inquam omnes diuina inspiratio monet, ut fugiant Babylonem, exanteque de mundo, non tam corporis gressibus, quam spiritus affectibus, subtrahendo se congregati peccatorum, & ab eius moribus procul recedendo, ut de plagiis eorum non accipiant. b *Fugite (ait Ieremias) de medio Babylonis & saluete unusquisque animam suam.* non enim potest saluari, quæ eius erit ciuis, & leges seruauerit, moresque amplectetur. Exite ex Ægypto, vbi vos allijs, cæpis, alijsque bestiarum cibis repletis, qui animas velitas non satiant: transite per mare rubrum pœnitentia, ut ad promissam terram cœlestem perueniatis, lacte & melle manantem veritatum & virtutum, quæ vestra desideria explebunt. Exite ex Sodomis, priusquam cupiditatum ignis vos exurat; & consendite Christianæ sanctitatis montem, vbi tuta erit vestra vita. Et quamvis enutriti sitis in hoc mundo, eiusque naturam indueritis; mutate tamē stationem, vosque transfundite: sine hac enim transfusione eueniet vobis, quod idē Ieremias dixit: c *Fertilis fuit Moab ab adolescentia sua, & requieavit in infectibus suis, nec transfusus est de vase in vas, & in transmigrationem nō abiit: idcirco permanxit gustus eius in eo, & odor eius non est immutatus.* Quis hic est Moab adeò abominandus, nisi miser hic mundus qui instar præmaturi prauique generis multivchementissime feruens, subsidet super fetidas & acerbas suas feces; & nisi ab uno vase in alterū transfundatur, retinet semper ineptum, quæ ab eis recipit odorem atque saporem. Cui malo si remedium adhiberi potest, illud est ut in vas aliud mundum bonique odoris transfundatur. Hoc igitur modo filij huius saeculi, à inuentute sua ob suarum passionum furorem feruentes, subsident in fecibus cupiditatum carnis; & nolentes eas deserere, semper retinent ineptum illum saporem & gustum, quo illas appetunt; prauumque odorem, quem cum aliorum scandalio exhalant: donec tandem putreant, & pereant: nisi infinita Dei misericordia efficaci sua vocatione aliquos transfundat, educēdo eos ex malo suo mundo, vitiosisque eius moribus, in quibus iam quodammodo subsiderunt, in locum mundum Ecclesia suæ, & congregationem iustorum: inter quos, ineptos suos fumos, moresque deponant: quemadmodum egit cum RvTH transfundens eam ex regione Moab, vbi hærebat in sua idolatriæ fecibus, in ciuitatem Bethlehem, vbi verum Dei cultum, & religionem cum omnibus profiteretur. Eò itaque tendit beneuola illa vocatio, quæ in tuis auribus sonat, eum dormis, ac in tuarū culparum fecibus requiescis: ut excitatus a somno, approbes, acceptesque sanctam transfusionem à loco sedēque detestanda, in qua sedisti; ad amplectendum locum, quem tibi ad tuum remedium ostendit. cuius loci præstantiam proximo iam capite indicabimus.

b *Iere. 51. 6.*c *Ierem. 48.*

II.